Korjausehdotuksia oppaan sisältöön

Merkitsimme muistiin muutamia sivuja, joiden tekstiä päivitettäessä tulisi erityisesti huomioida poikkeava pituuskasvu ja jalankoko:

Sivu, Kohde, Ratkaisua vaativa asia

- 63, Kuntosali, Säätöjen riittävyys laitteissa
- 74, Selkäsairaudet, Kasvupyrähdyksen vaikutukset
- 76, Kasvuhäiriöt, Poikkeavan pitkää oppilasta ei huomioida
- 115, Ylipainoisuus, Poikkeavan pitkä on painava olematta lihava
- 142, Tasapainokävelyt, Kehon hallinta huono nopean kasvun vuoksi
- 155, Alppihiihto, Välineet ja varusteet puuttuvat, kokoja ei valmisteta
- 158, Maastohiihto, Välineet ja varusteet puuttuvat, kokoja ei valmisteta
- 160, Jäälajit, Välineet ja varusteet puuttuvat, kokoja ei valmisteta
- 179, Apuvälineet, Onko varattu myös todella pitkille?
- 185, Turvallisuusnäkökohtia, Poikkeavaan kokoon liittyvät näkemykset puuttuvat
- 196, Motorisia testejä, Kehon hallinta huono nopean kasvun vuoksi
- 200, Retkeily, kuntoliikunta, Välineet ja varusteet puuttuvat, kokoja ei valmisteta

Yhteydenottoja 7.-8.9.2003

Yhteistyötä aloitettu seuraavien liikunnasta vastaavien tahojen kanssa:

Itä-Suomen Liikuntaopisto

Erityisryhmien liikunnanohjauskoulutus Lehtori Tiina Turunen, (013) 2675 087 toimisto, GSM 050 5215 643

Jyväskylän yliopisto

Liikuntatieteen laitos Professori Esko Mälkiä, (014) 2602 172, esko.malkia@sport.jyu.fi

Jyväskylän yliopisto

Liikuntakasvatuksen laitos Professori Pauli Rintala, (014) 2602 103, pauli rintala@sport.jyu.fi

Solia –projektistako toimintamalli?

Haluamme selvittää, mitä mahdollisuuksia esim. koululiikunnasta vastaavilla tahoilla on järjestää liikuntamahdollisuuksia, välineitä ja varusteita äärikokoisille. Toimintamallia voisi ottaa Suomen Invalidien Urheiluliiton eri projekteista, mm. Solia -projektista, jonka tarkoituksena on hankkia tai lainata apuvälineitä invalidiurheilijoille.

Esimerkkejä muista meillekin soveltuvista liikuntaprojekteista:

Soveltavan talviliikunnan kehitysprojekti (2001-2003)

Vastuuhenkilönä SIU:ssa toimii Aija Saari.

SIU on koordinoinut Soveltavan talviliikunnan kehitysprojektia, joka starttaa viimeiselle toimintavuodelleen. Hanketta on tukenut Opetusministeriö (vuonna 2002 saatu 22 000 euroa). Projekti on monen järjestön, toimijayhteisön ja yksittäisten toimijoiden yhteinen hanke, jossa yhteistyössä on kehitetty hiihtokeskusten esteettömyyttä (tilat, erityiset apuvälineet, tieto-taito), koulutettu ohjaajja (hiihdonopettajat, liikunnan ammattilaiset, perheet), toteutettu tapahtumia ja pyritty keskittämään SIU:n talviliikunnan tieto ja välineet yhteen paikkaan (Messilä/Lahden liikuntatoimi), josta kuka tahansa hiihdosta/alppihiihdosta kiinnostunut on voinut lainata välineitä/ mennä kokeilemaan talviliikuntaa.

Vuonna 2001 ja 2002 projektin rahoilla on ostettu pääsihteeriys ja tietotaitoa Messilän/Lahden liikuntatoimelta. Viimeisen vuoden tärkeimmät tavoitteet ovat ohjaajan oppaan toteuttaminen, suuri talvileiri Vuokatissa sekä niiden keinojen löytäminen, joilla soveltava talviliikunta (hiihto, alppihiihto, jäälajit ym.) ovat vammaisten harrastajien ulottuvilla jatkossakin omassa lähiympäristössään (seurat, hiihtokeskukset, jäähallit ym.).

Projektissa ovat yhteistyössä SIU, SKLU, NKL sekä monet muut erityis- ja talviliikuntajärjestöt.

SOLIA -projekti (2001-2003) Vastuuhenkilönä SIU:ssa toimii Pekka Hätinen.

SOLIA -projekti, soveltavan liikunnan apuvälineprojekti, on valtakunnallinen kokeiluprojekti vammaisliikunnan ja -urheilun apuvälinevuokraustoiminnan aloittamiseksi. Projekti aloitti toimintansa toukokuussa 2001 ja kestää vuoden 2003 loppuun. Projektin tarkoituksena on luoda maahamme pysyvä liikunnan apuvälinelainausjärjestelmä.

Apuvälinevuokrauksen ja vuokrattavaksi tarkoitettujen välineiden hankkimisen lisäksi SOLIA kerää ja jakaa tietoa vammaisliikunnan- ja urheilun apuvälineistä, välinevalmistajista, maahantuojista, myyjistä ja paikoista, josta välineitä saa lainaksi, kokeiltavaksi tai vuokralle. Palvelut ovat avoinna vammaisille henkilöille yksittäiseen välinekokeiluun, oppilaitoksille, kuntoutusyksiköille, kunnille ja vammaisyhdistyksille. Muille tahoille sopimuksen mukaan.

SOLIA:n ensimmäisen alueellisen toimintayksikön perustamisesta on sovittu Invalidiliiton Käpylän Kuntoutuskeskuksen kanssa. Helsinkiin uusiin Synapsian tiloihin tuleva SOLIA:n eteläisen Suomen

alueellinen toimintayksikkö avautuu syyskuun aikana. Samalla myös SOLIA:n toimisto muuttaa Käpylään Kuntoutuskeskuksen tiloihin. Pohjoisen Suomen alueellinen toimintayksikkö perustetaan Rovaniemelle ja kolmas alueellinen toiminta yksikkö tullee läntiseen Suomeen Maskuun. Alueellisten toimintayksiköiden myötä palvelut siirtyvät paremmin koko maamme aluetta kattavaksi, käyttäjiä lähempänä olevaksi toiminnaksi. Välineitä voi vuokrata kaikista toimintayksiköistä. Toimintayksiköiden liikuntavälinevalikoimaan tulee vaikuttamaan myös maantieteellinen sijainti, joten yhtäläisiä välineitä ei jokaisesta keskuksesta ole saatavana. Jokainen keskus palvelee kuitenkin koko Suomen tarvitsijoita, joten jos lähimmästä keskuksesta ei välinettä löydy, toimitetaan se jostain muusta. Tähän mennessä SOLIA-projekti on hankkinut mm. kaksi purjevenettä.

Projektissa ovat yhteistyössä SEY, NKL ja SIU. SOLIA:n rahoittajina toimivat RAY ja Opetusministeriö.

SporTrio

 - European Cup Series for Disabled Students (2002-2003) Vastuuhenkilönä SIU:ssa toimii Tarja Tapper.

SporTrio on kansainvälinen vammaisten nuorten kokemusten, kulttuurin ja tiedon vaihtoa edistävä projekti liikunnan parissa. Projektin tavoitteena on myös levittää viestiä syrjinnän ehkäisemisestä sekä luoda perustaa myönteisimmille asenteille vammaisia kohtaan. Projektiin on kutsuttu mukaan suomalaisten nuorten lisäksi osallistujia Italiasta, Romaiasta ja Espanjasta. Tapahtuma kytkeytyy EU:n vuoden 2003 vammaisten teemavuoteen.

Projekti toteutuu käytännössä siten, että mainittujen maiden vammaiset nuoret (noin 13 hlöä/maa) osallistuvat erilaisiin liikunnallisiin tapahtumiin kussakin maassa. Suomeen kansainväliset vieraat kutsutaan ajalle 4.-7. syyskuuta 2003. Tampereella järjestetään apuvälinemessut, johon osallistutaan yhtenä päivänä. Lisäksi järjestetään luontoliikuntapäivä joko Vähäjärven lomakodissa Hauholla tai Ikaalisten kylpylässä (riippuen mihin vieraat majoitetaan). Vastaavasti Suomesta matkustaa ryhmä nuoria vammaisia erilaisiin tapahtumiin Italiaan, Romaniaan ja Espanjaan.

Suomessa projektin toteuttamisesta vastaavat SIU ja NKL kuitenkin siten, että päävastuu on SIU:lla.